

ИСПИТ ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОТ, ОЕ)

21. септембар 2012.

Напомене. Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 60 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба непрограмабилних калкулатора. Дозвољена је употреба само овога папира и једне вежбанке, који се морају заједно предати. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, уцртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Вежбанка и овај папир се морају заједно предати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табелици. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ				
Индекс година/број		Презиме и име									
/							ИСПИТ				
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ					
1.	2.	3.	4.	5.	6.	Укупно	1.	2.	Укупно	УКУПНО ПОЕНА	ОЦЕНА

ПИТАЊА

1. Два проводна тела наелектрисана су константним наелектрисињима Q_1 и Q_2 . Матрица коефицијената потенцијала електростатичког система који чине ова два тела је $\begin{bmatrix} a_{11} & a_{12} \\ a_{21} & a_{22} \end{bmatrix}$. Колика је укупна електростатичка енергија овог система?

2. Написати потпуни систем диференцијалних једначина које описују стационарно магнетско поље у домену у коме постоје запреминске струје $\mathbf{J}$.

3. Написати изразе за (а) комплексну пермитивност и (б) тангенс угла губитака, у средини пермитивности ϵ , пермеабилности μ и специфичне проводности σ . Кружна учестаност је ω .

(а)	(б)
-----	-----

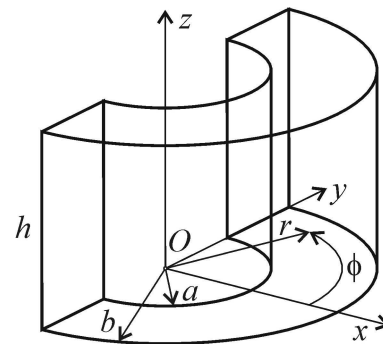
4. Укупна отпорност једног проводника је $R = 50 \text{ m}\Omega$ на учестаности $f = 1 \text{ GHz}$ на којој је изражен површински ефекат. Колика је отпорност истог проводника на учестаности $f = 2 \text{ GHz}$? Сматрати да површински ефекат има доминантан утицај на отпорност проводника.

5. Раван униформан линијски поларизован TEM талас ефективне вредности електричног поља E простира се у вакууму. Одредити циркулацију вектора јачине магнетског поља по кружној контури полупречника a , ако је вектор електричног поља таласа паралелан равни контуре. Образложити одговор.

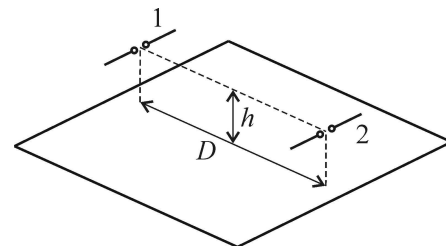
6. Написати Поинтингову теорему у временском домену и објаснити значење појединих чланова.

ЗАДАЦИ

1. У вакууму постоје простопериодичне струје, високе кружне учестаности ω , само по запремини половине правог шупљег ваљка, висине h , унутрашњег полупречника a и спољашњег полупречника b . У односу на координатни систем приказан на слици вектор густине запреминских струја дат је изразом $\mathbf{J}(r, \phi, z, t) = \sqrt{2} J_0 \frac{z \cos \phi}{r} \cos(\omega t + \omega \sqrt{\epsilon_0 \mu_0} \sqrt{r^2 + z^2}) \mathbf{i}_z$, где је J_0 константа, $a \leq r \leq b$, $-\pi/2 \leq \phi \leq \pi/2$ и $0 \leq z \leq h$. Одредити израз за реални део комплексног вектора магнетске индукције у координатном почетку (тачка O).

2. На слици су приказана два полуталасна дипола, у ваздуху, изнад савршено проводне равни. Диполи су паралелни проводној равни и међусобно паралелни, а нормални су на правац који пролази кроз њихове центре. Диполи су на висини $h = 5 \text{ m}$ изнад проводне равни, а центри су има на одстојању $D = 20 \text{ m}$. Дипол 1 се напаја простопериодичном струјом ефективне вредности $I = 0,2 \text{ A}$ и учестаности $f = 2,4 \text{ GHz}$. Израчунати ефективну вредност електромоторне силе индуковане у диполу 2.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА
ИСПИТА ИЗ ЕЛЕКТРОМАГНЕТИКЕ (ОТ, ОЕ),
ОДРЖАНОГ 21. СЕПТЕМБРА 2012. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. $W_e = \frac{1}{2}(a_{11}Q_1^2 + 2a_{12}Q_1Q_2 + a_{22}Q_2^2)$.
2. $\text{rot}\mathbf{H} = \mathbf{J}$, $\text{div}(\mathbf{B}) = 0$, $\mathbf{B} = \mathbf{B}(\mathbf{H})$.
3. (а) $\underline{\epsilon} = \epsilon - j\frac{\sigma}{\omega}$. (б) $\tan \delta = \frac{\sigma}{\omega\epsilon}$.
4. $R = 50\sqrt{2} \text{ m}\Omega$.
5. $\oint_C \mathbf{H} \cdot d\mathbf{l} = \int_S \left(\mathbf{J} + \frac{\partial \mathbf{D}}{\partial t} \right) \cdot d\mathbf{S} = 0$, јер је $\mathbf{J} = 0$ и вектор $\frac{\partial \mathbf{D}}{\partial t}$ је управан на $d\mathbf{S}$.
6. $p_{\text{gen}}(t) = p_J(t) + \int_V \left(\mathbf{E} \cdot \frac{\partial \mathbf{D}}{\partial t} + \mathbf{H} \cdot \frac{\partial \mathbf{B}}{\partial t} \right) dv + \oint_S \mathbf{P} \cdot d\mathbf{S} = 0$.

ЗАДАЦИ

1. $\text{Re}\{\mathbf{B}\} = \frac{\mu_0 J_0}{8} \left(\sqrt{b^2 + h^2} - \sqrt{a^2 + h^2} - b + a \right) \mathbf{i}_y$.
2. $\epsilon_2 = 16,1 \text{ mV}$.